

SLOVENEK

Velja po pošti:

za celo leto naprej... K 30—
za en mesec... „ 250
za Nemčijo celoletno... „ 34—
za ostalo inozemstvo... „ 40—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej... K 28—
za en mesec... „ 230
V upravi prejetan mesečno... „ 2—

Sobotna izdaja:

za celo leto... K 7—
za Nemčijo celoletno... „ 9—
za ostalo inozemstvo... „ 12—

Inserati:

Enostolpna pettirista (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat... po 30 v
za dva in večkrat... „ 25 „
pri večjih naročitih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettirista po 60 v

Izhaja vsak dan izvenemil-
delje in praznike, ob 3. uri pop.

Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Nemci, Mažari in Avstrija.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Praga, 2. nov.

Našega zunanjega ministra oče je stal v vrstah češko-mislečega ustavovernega veleposestva. Vendar je znano, da je grof Czernin bil med najožjimi zaupniki pokojnega Franca Ferdinanda. Grof Otokar Czernin je l. 1908 izdal malo brošurico, kjer ostro napada tedanji vladni sistem avstrijski ter posebno Mažare, o katerih sodi, da so z nasilnimi sredstvi ter z izrabljanjem šibkosti dunajskih ministrov dosegli to, kar imajo ter da bodo na ta način dosegli še več. Toda Mažari nimajo pravice na svoji strani in njih postopanje ni ne v korist cesarske hiše, ne v korist celokupne države ter ne v blagor onostranske polovice, marveč služi le interesom mažarskega naroda, to se pravi manjšine, ki vlada onstran Litve. Ostre so te besede, tako ostre in pravične, kakor bi jih bil govoril letos zagovornik slovanskih deklaracij v avstrijskem parlamentu. Knjižica je pisana z neko strastjo, ki obvlada le moža, ki piše resnico, o kateri je prepričan. Zato je bil Czernin med Mažari silno zasvožen. Njihovo sovraštvo se je pokazalo tedaj, ko je grof Czernin bil poslan za poslanika v Bukarešt. Posebno hudo so ga napadali ob času rumunske krize in vojne napovedi, ki pa jo je Czernin skoro do dneva točno napovedal, medtem ko sta Burian in Tisza zagotavljala, da vojske ne bo. Hudo je zadelo Mažare, ko je ta mož postal zunanji minister. Vse se je tedaj popraščevalo, kake namene ima ta mož, ki mu diplomatičnih zmožnosti ni nihče odrekal?

Te dni sem imel priliko govoriti z nekim uglednim vsenemškim publicistom, ki ima z Berlinom najintimnejše stike. Govorila sva o zunanjih politiki. Moj vsenemški tovariš mi je dejal: »Za prijaznim, a nepopolnim Berchtholdom, ki se nikdar ni mogel uživati v vlogi, da ima voditi državo v času svetovne vojske, smo dobili pustega Buriana, pedanta, deklamatorja, strah podložnikov. Oddehnili smo se, ko je pod Czerninom zavela sveža sapa. Pokazala pa se je kmalu pri Czerninu neka negotovost. Czernin je bil prvi zagovornik naših nemških »belangov« v Avstriji. Ko je izbruhnila ruska revolucija, se jo je Czernin najbolj ustrašil ter postal čez noč nasprotnik nemških zahtev, ki so se vsled njegovega nastopa za enkrat morale umakniti z dnevnega reda. Prav nič nam Nemcem, posebno vsenemške struje, ne imponira Czerninova najnovejša politika z Mažari. Czernin, ta neprosni sovražnik Mažarov iz l. 1908., jih sedaj skuša sprijazniti s seboj. Seveda Czernin je diplomat in ve, da so Mažari danes pri nas važen faktor. Znano je, da so Mažari nasprotniki aneksij, ker bi v slučaju aneksije bili potisnjeni v še večjo manjšino. Zato je tudi Czernin proti aneksijam in tako podpira mažarsko politiko. Ne le to. Mažari so tako nesramni, da v trenutku, ko so nemške čete osvobodile Erdeljsko, zahtevajo — sporazumno s Czerninom, naj se Nemčija odpove Alzaciji in Lotrinški. Czernin je menda tako naiven, da meni s tem pridobiti entento za se in svojega gospoda. — Jasno je, da ima v vojaškem oziru Nemčija med svojimi zavezniki vodstvo in da bo Nemčija sklepala mir le na podlagi svojega orožja. To ve tudi Czernin. On pa se zavzema za mir, ki naj ga vojskujoče se države sklenejo med seboj sporazumno — za diplomatičen mir. V tem slučaju meni Czernin, da bo on dobil vodstvo osrednjih držav v roko. Njegovo mirovno prizadevanje smatramo le za prisiljeno, ker vemo, da ima na Dunaju veliko težav z raznimi pacifisti, ki z njim niso zadovoljni ter ga izpodrivajo. Imena Lamasch, prof. Förster iz Nemčije, Meinl so znana. In ti možje imajo močno zaslonbo. Odtod Czerninovo prizadevanje za mir, in sicer za mir brez aneksij. Vemo pa, da tudi aneksij ne bo odklanjal, če mu jih bodo nudile razmere in njegova diplomacija. S tem bi utrdil svojo pozicijo, če bi izšel iz diplomatske tekme kot zmagalec. Dvomim pa, da ima Czernin za tako borbo dovolj močne živce in dovolj železne volje. Mnenja smo namreč, da bo

tudi tu moral Berlin imeti vodstvo v rokah, ki mu po njegovih vojaških uspehih tudi pritiče.

Tako približno je mnenje ne samo mojega vsenemškega mentorja, marveč tudi mnenje vsenemških krogov v Nemčiji in Avstriji. Ne bi mogel trditi, da bi se posameznostim ne dalo oporekati, a zdi se, da bistvo položaja je mož pogodil prav dobro.

Rebus sic stantibus — kaka naj bo slovanska politika? Učimo se odločnosti in brezobzirnosti od Mažarov in Nemcev — pa se uresniči češka, jugoslovanska, poljska in ukrajinska deklaracija. Se bomo li hoteli učiti? Če drugi ne, Nemci in Mažari nas bodo v to prisilili. Verujemo manj lepim obljubam, marveč več dejstvom ter zaupajmo v svojo pravico in delovno voljo. Mislimo vedno na ta dejstva in ravnamo se po njih, sicer nam — ko bo zamujeno — dokaže našo zmoto — Berlin.

František Povidal.

Cesar Karel prekoračil Tilment. Zopel nad 6000 Lahov ujetih in veliko topov zaplenjenih.

Operacije na jugozapadni fronti potekajo po načrtu. Armadne skupine, ki so prodirale po beneški ravnini in osvojile huminsko predmostje, imajo tilmentsko črto od izliva Bele do morja trdno v svojih rokah. Kroatinske čete, ki prodirajo v pogorju severno zgornjega Tilmenta in Bele, zasledujejo sovražnika dalje v določeni smeri. Italijani skušajo z močnimi zadnjimi stražami kriti umikanje s koroške fronte zapadno prelaza Plöcken proti Piavski dolini.

Ob spodnjem in srednjem Tilmentu se drži sovražnik z močnimi zadnjimi oddelki na desnem bregu. Kakor poročajo letalci, skuša sovražnik dalje zadaj zopet urediti čete v bitki pri Latisani potolčene III. armade. Toda ujeti italijanski štabni častniki sami pravijo, da iz ostankov tepene druge in tretje armade ne bo več mogoče osnovati za boj sposobnih čet; krčda da so popolnoma demoralizirana. Ob umikanju je razpadla vsaka zveza z višjimi poveljstvi ter so manjši oddelki cele dneve sami sebi prepušeni blodili okoli.

Ujetnikov je doslej nad 200.000. Kar se tiče topniškega plena, moremo računati, da sta obe italijanski soški armadi izgubili v 12. ofenzivi najmanj polovico svoje artiljerije. Te izgube tudi vsa pomoč zaveznikov ne bo mogla tako izlepa nadomestiti. Naše tehnične čete imajo polne roke dela s popraviljem železniških prog, mostov itd. Dovažanje se vrši v najlepšem redu. Celi oddelki so zaposleni z urejanjem plena.

Cesar Karel je prekoračil včeraj zjutraj Tilment pri Codroipo. Divizija princa Feliksa Schwarzenberga si je pridobila posebne zasluge, ko so si avstrijske in nemške divizije priborile prehod čez Tilment. — Bojna črta Italijanov v Dolomitih se tudi maje. Kratko sta te velevažne novice javila včeraj Arz in Ludendorff.

Naši voji so se nekaj dni urejali; uredili so si preskrbo. Zdaj zopet preganjajo in love Italijane.

Med Pinzanom in Digniano, na obeh straneh Spilimberga so si priborili prehod čez srednji Tilment. Pritiskajo proti reki Meduna. Ker so naši zopet prebili sovražne črte, se je moral umakniti sovražnik, ki se je branil med Pinzanom in Tolmezzom zahodni breg Tilmenta.

Kroatinska armada pri zgornjem Tilmentu je zlomila odpor sovražnih čet in prodira proti zgornjemu otoku Piave. Ker so naši voji prekoračili Tilment in vrgli sovražnika, se Italijani umikajo proti Livenci.

Ostanki armade vojvoda Aosta in generala Capello z malimi ojačbami Tilment niso držali. Cadorna, to mu moramo priznati, zna še vedno dobro — pisati. Pri poveljeval je Italijanom, da je gromenje italijanskih topov preglasilo šumenje bučnikov Tilmenta. Italijani in njih so

vezniki so seveda znali, da z ostalimi jim topovi naših vojev ne bodo zadržali, kakor jih niso pri Soči, kjer so imeli še vse topove in vse ljudi.

Tilment tvori zdaj, ko je narasel, zelo veliko naravno oviro. Cepi se namreč marsikje celo v šest širokih strug. S pomočvirjenim obrežjem se večkrat njegova struga razširi nad poldrug kilometer. Tistih pet mostov, ki vodi čez reko, se naši vojaki niso mogli posluževati. Tehnične čete zaslužijo, da jih zelo pohvalimo, ker so tako kmalu omogočile, da smo široko reko prekoračili. Naši voji so prekoračili že Donavo, prekoračili so še široke reke v vojski z Rusi. Premagali so tudi Tilment, ki že tudi spada — v zgodovino.

Položaj se je za Italijane zopet poslabšal. Kroatinska armada prodira. Podrobnosti še niso znane, a je dejstvo, ker so naši prekoračili Tilment in se naša povoden valj proti Pordenoni in proti reki Livenza, že ogroža za hrbtom tiste italijanske čete, ki se drže v benečanskih planinah: ogrožena je neposredno čez Tilment italijanska gorata dežela Belluno.

Prehod čez reko Tilment je bil za Italijane zopet katastrofalen. Arz in Ludendorff naznanjata, da je bilo zopet 6000 Italijanov ujetih in da so Italijanom veliko topov zaplenili. Začetne številke ujetnikov so se pri naših ofenzivah še vedno zelo, zelo pomnožile.

Conrad je zmagal italijansko bojno črto v Dolomitih. To dozda vemo, drugega nič. Vemo pa, da je cesar Karel sam že na desnem bregu reke Tilmenta, vemo, da za Italijane v Lesinskih planinah položaj ni sijajen. Izvajamo, da je nastavljen Italijanom nova past: Latisani sledi hujša Latisana II.: kje? kdaj? reč naših vojskovodij.

Prav malo nas zanima, kar pišejo listi sporazuma, kje da se bodo Italijani ustavili. »Agence Havas« pravi, da se namerava Cadorna ustaviti zahodno od Piave, a »Neue Züricher Nachrichten« reče pišejo: Cadorna se bo pri Piavi moral trdo braniti, da ne bo prisiljen zapustiti Belluna in Benečije. Najbrž bo Italija prisiljena, da hitro umakne svoje čete iz Albanije in iz Grške. Upamo, da se Cadorna res zamakne v Benetke, kakor se je zamaknil v Trst in prezre, da ga strateški položaj sili nazaj za reko — Pad.

Amsterdamski »Vaterland« piše: Celotno leto je časopisje sporazuma pisalo, da se svetovna vojska ne bo odločila na zahodnem, marveč na italijanskem pozorišču. Avstriji se mora pred vsem zadati sunek v srce. Sunek se je sicer zadal, a ne tam, kjer je upal sporazum. Avstriji in Nemci so zadali Italiji tak sunek v srce, da si bo komaj opomogla. Nizozemski listi pravijo, da bosta osrednji veseli pozikovali italijansko vojsko tako oslabiti, da v vojaškem oziru ne pride več v poštev. Ko bosta obračunali s Cadorno, navalita na Sarraila. Italijanski vojaški kritiki pripoznavajo, da je v zadnjih bojih premagal pravi vojaški duh materialno premoč Cadorna. Italijansko armado je oslabila propaganda proti vojski za mir. »Baseler Anzeiger« poroča, da v italijanskih mestih stradajo in da vojaška pomoč sporazuma ne izpremeni usode, ki čaka Italijo.

Pri Tilmentu so stale divizije generala Capello (druga italijanska armada) in vojvoda Aosta (tretja italijanska armada). Po cestah iz Vidma, ki so jih naše tehnične čete in delavski oddelki že popravili, sledi topništvo, poveljstva, tren in zaloge napredujoči pehoti. Drugi oddelki odpravljajo ujetnike in štejejo zaplenjene baterije in ostali italijanski plen. V Vidmu, kjer je bival Cadorna in v Krminu, kjer se je bil nastavljal general Capello s štabom druge italijanske armade in v kastelu Dobra, kjer je bil pobegnil Capello, so našli našo veliko važnih vojaških spisov, ki so jih pričeli precej pregledavati. Pri najzgoročnem delu Tilmenta se umika poleg levo Capellove armade skupina generala d'Armata Cornico, ki se tudi umika. Od tam dalje držita italijansko bojno

črto prva in četrta italijanska armada, kateri je že maršal Conrad zmagal.

Če nizko računamo, so izgubili Italijani 100.000 mrtvih in ranjencev; 1. in 2. italijanska armada je izgubila do 300.000 mož: 20 divizij.

× × ×

Sicer pa slabo vreme Italijanom ne olajšuje umika. Od svojih ogromnih vojnih zalog morejo le malo odpeljati in od nas osvojena mesta so polna plena.

V porušeni cestah Gorice smo se neprestano spotikali, ob sveže citrone, ki so ležale po tleh. Zunaj po zapuščenih postojankah smo videli cele skladovalnice perila, odej in steklenic.

Tam tudi ne manjka resnejšega plena. Samo na Sv. Goro je peljalo več žičnih železnic in mi imamo vse te. Tudi neverjetne množine sanitetnega materiala, municije, moke in prepečenca so naše čete zaplenile. Od naših vojakov si vzame ta par čevljev, oni odejo, karkoli se jim pač zdi potrebno. S stališča pridobitve materiala in gospodarske razbremenitve je ta ofenziva gotovo velik uspeh.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 5. novembra. Uradno:

Pri Tilmentu so se zopet pričeli bojevat.

Avstrijske in nemške divizije so si priborile ob srednjem teku reke prehod čez. Z boji pridobivajo na prostoru.

Divizija generala Feliksa princa Schwarzenberga, ki stoji ob predvčerajšnjim opoldne na zahodnem bregu reke, si je priborila s hitrim in s krepkim nastopom posebno zaslugo, da se je sunek posrečil.

Sovražnik je izgubil nad 6 tisoč mož ujetnikov in veliko topov.

Tudi armada generalnega polkovnika barona pl. Kroatina je povsod napredovala.

Cesar Karel prekoračil Tilment.

Videm, 5. novembra. (K. u.) Cesar Karel je danes zjutraj pri Codroipo prekoračil Tilment.

Italijanska bojna črta v Dolomitih se maje.

Dunaj, 5. novembra. Zvečer. Dogodki na benečanski ravnini ugodno napredujejo.

Bojna črta Italijanov se tudi v Dolomitih maje.

Berlin, 5. novembra. Zvečer. V zgornji Italiji dobro napredujemo.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. novembra. Uradno: Nemške in avstrijske divizije so si priborile pri srednjem Tilmentu prehod čez reko. Prodirajo naprej. Tam premaganim italijanskim brigadam so vzele nad 6000 ujetnikov in veliko topov.

× × ×

Italijansko uradno poročilo.

4. novembra. Na črti pri Tilmentu na obeh bregovih streljajo s topovi. Ker sovražnik na naše levo krilo vedno močnejše pritiska, mu odgovarjamo z ognjem in s protinapadi. Močni sovražni oddelki so napadli v Judikarji po obsežni pripravi s topovi naše prednje postojanke v dolinah Daone in Giumello, v boju, ki je bil zelo živahen, smo jih odbili. Nekaj smo jih ujeli.

Naša letala so ponoči 3. novembra preletela levi breg Tilmenta. Uničila so skladišča streliva, ki jih med umikanjem nismo mogli izprazniti. Nad Odergo in Codroipo so naši letalci sestrelili dve nemški letali.

× × ×

Ob Tilmentu.

Ob spodnjem in srednjem Tilmentu je bojevanje v zadnjih dneh naraslo. Sovražnik je v deloma že preje pripravljenih, deloma v naglici skopanih postojankah nametil močne zadnje oddelke, ki naj s hitro pripeljeno artilerijo našim sprednjim

oddelkom zabranijo prehod na zapadni breg. Mestoma je prišlo do večjih bojov, ki so za zaveznike vsi ugodno izpadli.

Z dosego tilmentske črte smo sijajno zaključili prvo stopnjo naše ofenzive. V enem tednu smo prodrli na celi črti za povprečno 50 km naprej in zasedli približno 4200 km² italijanske zemlje. II. in III. italijanska armada sta izgubili na mrtvih in ujetih najmanj dve petini svojega vojaštva in polovico svojega topništva. Tudi koroška armadna skupina je že prizadeta: Umika se v najtežavnejših vremenskih in terenskih razmerah pred ostro zasledujočimi četami generalnega polkovnika Krobatina.

Napovedovanje sovražnikov, da čaka zaveznike ob Tilmentu druga marnska bitka, se ni uresničilo. Naše čete so kljub prestatim naporom, ki so jim prinesli tako sijajne uspehe, izborna razpoloženja in pripravljene na nadaljne boje. Složno delovanje c. in kr. soških armad: gen. polkovnika pl. Borojeviča, armadne skupine Krauß in Krobatinove armade ter nemških čet Belowe armade je sijajno.

Bitka pri Latisani.

Dočim se je mogel glavni del potelčene II. italijanske armade generala Capello pri Codroipo še precej sprotno rešiti čez Tilment, ker je bilo na razpolago dovolj mostov, je pa zadel III. armado vodje Acsta ob Tilmentu strahovit udarec. Ta armada, ki je bežala pred zasledujočimi zavezniškimi četami proti Tilmentu, se je pri Latisani, kjer ji je bil na razpolago edino le tamošnji železniški most, s svojimi silnimi množicami docela zaježila. Da bi omogočili in zavarovali prehod, so Italijani v vsi naglici pripravili protisunek s fronto proti severu in vzhodu. Ostro zasledujoče zavezniške čete so pa italijansko namero takoj spoznale, izvedle vesele spreten okret in sovražnika docela obkrožile. V okolici med Romansom in prostorom južno Latisane je prišlo do bitke, v kateri so se Italijani sicer hrabro branili, a našemu strahovitemu udarcu niso mogli odoliti: doživeli so popoln poraz in udati so se morali. Orožje so položile tri cele divizije in več brigad.

× × ×

Kako so zapustili angleški in ameriški poročevalci Videm.

London, 4. novembra. (K. u.) Reuterjev dopisnik v italijanskem glavnem stanu je poročal 2. novembra: Dne 27. oktobra smo zapazili, da generalni štab glavni stan izpraznjuje. Vse razpoložljive vozove so, kakor bi trenil, od prebivalstva rekvirirali. Med tem so prihajala z vseh strani poročila o sijajnih junastvih. Generala Gonza so z enajstimi ranami pripeljali v Videm. Vsi častniki njegovega štaba in vsi jezdec njegovega spremstva, izvemši treh, so bili ubiti ali pa ranjeni. Od treh polkov bersaglierov na Matajurju je ostal živ en sam častnik, a še ta je bil ranjen. Angleški in ameriški dopisniki so zapustili Videm približno opolnoči, ker so jim došli italijanski častniki povedali, da so avstrijske patrulje le še nekaj milj od mesta oddaljene. Reka beguncev se je valila po cesti ob železnici iz Vidma v Codroipo. Žalosten pogled. Veliko žena je izgubilo svoje otroke. Starci in bolniki so korakali v nepreglednem izprevodu, med njimi pehota, bersaglieri, alpini, topništvo in pripraga; vse zmešano, zmešano na tej edini cesti, ki je bila zaradi dežja zakaluzena. Končno je deževalo; beda je bila še hujša. Ker po cesti vsa množica ni mogla korakati, se je razprostrla po polju na obeh straneh ceste. S trudom in počasi se je valila ta strašna reka čez Tilment. Prišla je v Pordenone, kjer niso dobile te velike množice ne jesti in ne prenočišča.

Angleško poročilo o italijanskem umiku.

Basel, 5. novembra. »Agence Havas« poroča uradno: Italijani bodo najbrž popustili postojanko pri Tilmentu, ker so izgubili utrjeni tabor Humin; koroškega pozorišča ne bodo mogli držati. V teh okoliščinah misli italijansko vrhovno poveljstvo na novo oporišče bolj zahodno od Piave, ki bi krilo na 30 km razdaljo benečanske utrdbe in trdnjavo. Zvezne čete bodo zato pridobile na času, da nastopijo z večjimi silami in da se popolneje na benečanskem mejdanu pripravijo. Položaj otežuje, ker je levo krilo Italijanov še vedno ogroženo s Tridentinskega. Italijanski vrhovni poveljnik je to znal in zbral proti tej nevarnosti rezerve, ki so dovolj močne.

Italijani poslali vojne poročevalce domov.

Lugano, 5. nov. Italijanski listi poročajo: Italijansko vojno vodstvo je poslalo vse vojne poročevalce iz nevtralnih dežel domov. Naznanilo jim je, da ne nameravajo izdajati vojnih poročil in vojaških komentarjev o položaju.

× ×

Benečansko izpraznjujejo.

Hamburg, 5. novembra. »Daily Mail« poroča iz Rima: Iz strateških razlogov so civilne oblasti zapustile Benečansko.

Italijani se umikajo iz Albanije in iz Grške.

Curth, 5. novembra. Švicarski listi poročajo: Italijanska vlada je zapovedala, da so italijanske čete umaknili iz Albanije in iz Grške nazaj v Italijo.

× × ×

Čez Sočo!

Neki poročevalec piše iz Krmina dne 3. t. m.:

Soške fronte ni več! Viharno drve zavezniške čete naprej za sovražnikom — čez Sočo! Še je bila Podgora v sovražnikovih rokah, toda naši saperji so že položili zasilne brvi čez mogočno naraslo reko. Le ne pustiti sovražniku časa, da si oddihne in se zbere! Lahko se sicer vse storili, da bi nam otežili prodiranje ter so ceste razstrelili z granatami; ogromne lijakke je nato napolnil dež, da so bili kakor mala jezera. Pa vse to naših ne more zadržati. Naprej, le naprej! Oskrbovanje čet olajšujejo popuščene in zaplenjene italijanske zaloge živil. Saj smo zajeli cele ogromne italijanske trnje in živili. Neizmerno več nego živil so pa Italijani popustili drugega vojnega blaga in potrebščin. Tako so bili na primer na Sv. Goro zgradili 8 vspejajočih in ves ta material je ostal nam.

Vasi v goriški okolici so seveda v razvalinah. Lepa cerkev v Štandrežu je gladko obglavljena; odtrgano ji je celo pročelje. Tudi mične vasi onstran Soče so težko trpele; od marsikaterih štrli le še razklano zidovje navpič. Ponoči prihaja na tisoče ostudnih podgan iz svojih lukenj na dan; niti koraka ne moreš storiti, ne da bi stopil na katero teh gnusnih živali. Gorica je v popolni temi; le tam, kjer so nastanjene čete, se sveti medel žarek. Celo hotel »Pošta«, edini kraj, kjer more naprej hiteče vojaštvo dobiti kako okrepčilo, leži v popolni temi. Samo velika kuhinja je za silo razsvetljena. Tu je pa kakor v blaznici; vojaki, katerih krdelo se je za nekaj minut ustavilo na cesti, vro v kučino in tišče k štedilniku, da si v naglici pribore zajemalke rižota ali makaronov s parmezanskim sirom, nato pa zopet odhite v vrsto in naprej za sovražnikom v črno noč.

Italijanski ujetniki, katerim so povedali, da krivi Cadorna II. armado, da je bila bojazljiva in se ni dovolj upirala ter tako zakrivila poraz, so bili skrajno ogorčeni. Rekli so: Najprej so nas vedno goljufali z obljubami, češ: še to oviro premagamo, pa homo v Trstu, a ovir ni hotelo biti konca. Ko je pa prišel udarec, nas je vodstvo pustilo na cedilu, krivdo pa sedaj vali na nas.

Sultan ob zavzetju Gorice.

Caričrad. (Kor. ur.) Sultan je ob zavzetju Gorice brzojavno čestital cesarju Kralju, ki se mu je prisrčno zahvalil.

× × ×

Polkovnik Egli o porazu Italijanov.

Polkovnik K. Egli je pisal 31. oktobra v »Baseler Nachr.« med drugim: Dvanajstoric generalov so že Italijani žrtvovali, da potolažijo zaledje, a zmeda v višjih poveljstvih je vedno večja. Ne umevam, da bi bili v teh dneh že dognali krivdo vsakega posameznika. Cadorna je edini voditelj operacij ves čas vojske. Priznati se mu mora, da je storil več, kolikor so pričakovali od italijanske armade. Metodično se je pripravljaj na vojsko. Avstrijecem je moral Cadorna trčati kos za kosom na Krasu. Italijanski častniški zbor se je pri Soči odlikoval, a vojaki ne, kar je Cadorna vedel. Zato ni vdrl na južno Tirolsko, ne pri Tolminu, ne pri Krnu in ne pri Bovcu. Vedel je, da Avstrijci misli na ofenzivo niso nikdar opustili. Pomanjkljivosti v italijanski armadi in v vodstvu so se takoj pokazale, ko so Avstrijci in Nemci napadli. Sedanja ofenziva je podobna z junjsko ofenzivo v Galiciji, a ruski generali so se pravočasno izognili obkolitvi, rešili so armado z vsemi topovi. Tako spretni italijanski generali niso bili: izgubili so armado s toliko topovi, da kaj takega še ni bilo. Italijani pravijo, da so se umaknili navalu množic, a prepričan sem, da je napadlo le malo divizij, ker bi jih veliko ne mogli razviti. Udarec ni zadel samo italijanske vojske, marveč tudi italijanski narod.

× × ×

Vpokožitev italijanskih generalov.

Curth, 4. novembra. Vpokožili so veliko italijanskih generalov.

Položaj v Italiji zelo resen.

Bern, 4. novembra. (K. u.) Francoski listi so se zakasnili tri dni. V glavnem se pečajo še vedno z dogodki v Italiji. Časopisje napoveduje, da pride dne 1. novembra eden najboljših poveljnikov francoskih armad v Italijo in da nastopijo proti osrednjim velesilam najboljše francoske in angleške čete.

V celi Italiji razglasili bojno stanje. -- Vsi moški od 16. do 60. leta pozvani pod orožje.

Lugano, 4. novembra. V celi Italiji so razglasili vojno stanje. Pod orožje so pozvali vse moške od 16. do 60. leta.

Obljubljena pomoč sporazuma Italiji.

Kodanj, 3. novembra. Vojaški sodnik »Timesa« izvaja: Poraz pri Tilmentu je popolnoma izpremenil vojaški položaj na italijanskem mejdanu. Zavezniki se morajo zdaj odločiti, koliko čet da pošljejo Italijanom na pomoč in koliko čet lahko sami vztrpe na lastnih bojiščih, da nadomeste ujete Italijane. Število angleških čet ne zadošča. »Tidens Tegu« napoveduje, da se mora italijanska armada umakniti do Adize.

Italijani pričakujejo pomoči Američanov.

Lugano, 4. novembra. »Secolo« poroča iz Newyorka: Veliki deli ameriške vojske se pripravljajo, da odrinejo na italijanski mejdan.

General Foch vrhovni poveljnik pomožnih čet v Italiji. — Lloyd George in Painleve v Italiji.

Ministrska predsednika Painleve in Lloyd George sta dne 3. t. m. zjutraj odpotovala iz Pariza v Rim. Lloyd Georgeja spremljajo Robertson, Smuts in drugi generali. Te vesti dokazujejo, kako resne so posledice italijanskega poraza. Italiji je šlo, da zasede celi Adrijo, Balkan in da dobi na Sredozemskem morju vpliv do Male Azije. Zdaj seveda ne more niti misliti na Trst, Trident, Istro in na Dalmacijo. Sporazum se boji, da se v Italiji ne polasti vajejov Giolitti. Zato sta romala Painleve in Lloyd George v Rim. Gre jim zato, da ohranijo Italijo sporazumu. Poslali so v Italijo generala Focha, a neverjetno je, da bi sporazum zbral hitro tako armado, ki bi pričela pod Fochovim vodstvom iznova korakati proti Dunaju.

Genf, 4. novembra. Lloyd George in Painleve obiščeta italijanskega kralja, ker se boje, da bi Italija ne sklenila posebnega miru.

Pomoč Francozov in Američanov.

Francoski general Pau je prišel na italijansko bojišče. Francozi morejo nastopiti šele bodoči teden. Preko Genove nameravajo prepeljati čete na italijansko bojišče. »Secolo« javlja, da šteje prva pomočna armada sporazuma Italiji 80.000 mož. Iz Newyorka javlja »Secolo«, da vkrčavajo za Italijo tudi Američani vojake. Iz Curia javljajo, da so zbrali veliko ameriških vojakov v nekem taboru blizu švicarske meje. Francosko časopisje osrčuje Italijane, a je nervozno in priznava, da napredujemo mi.

Genf, 5. novembra. Pariški listi poročajo: Francoski general Pau je prišel na italijansko bojišče; francoske čete pričakujejo začetkom bodočega tedna.

Rusijapomagač Italiji.

Rotterdam, 5. nov. Anglija je pozvala Rusijo, naj takoj podvzame ofenzivo proti osrednjima velesilama, da razbremene Italijo.

Cadorna potrebuje časa.

Berlin, 5. novembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: »Havas« pravi, da mora Cadorna pridobiti čas, dokler ne nastopijo Francozi in Angleži. »Echo de Paris« piše: Italija more strašno težko izdelati nove topove, ker ne manjka samo premoga in jekla, marveč tudi solitra. Polkovnik Rosset in drugi kritiki presojaajo zelo skeptično položaj.

Italijani bodo morali štiri do pet tednov prostovoljno počivati.

Genf, 5. novembra. »Matin« poroča iz italijanskega glavnega stana: Italijanska armada se bo morala štiri do pet tednov braniti, ker se pač ne more s topovi oborožiti, predno ne mine november.

Vaša korist:

ako hočemo sovražnika prisiliti k miru

je Vaša naloga:

podpisnite sedmo vojno posojilo!

Boji na zahodu.

Berlin, 5. novembra. Uradno: Na Flandrskem so pričeli, ker se je slabo

videlo, šele zvečer živahno streljati s topovi; posebno je bil ogenj živahen na nižini ob Yseru. Tam in na mejdanu med gozdom Houthousteru in prekopom Cominas-Yperu krepak mobilni ogenj. Angleški polzvedovalni oddelki so večkrat napadli, povsod smo jih vrgli.

Pri drugih armadah so se vsled megle splošno malo borili.

NEMŠKO VECERNO POROČILO.

Berlin, 5. novembra. Zvečer. Na Flandrskem streljajo s topovi z menjačo se silo.

Angleške izgube v oktobru.

Kristijanija, 5. novembra. »Aftenposten« objavlja posebno brzojavko iz Londona, da znašajo angleške izgube oktobra meseca: 1200 častnikov mrtvih, 4247 ranjenih. Moštvo: 10.914 mrtvih, 60.284 ranjenih. 350 častnikov in 4508 mož je vsled ran umrlo. 282 častnikov in 4365 mož pogrešajo.

Iz Rusije.

Splošni kongres delavskih in vojaških svetov.

Petrograd, 5. novembra. (K. u.) Danes bo odprt splošni kongres delavskih in vojaških svetov cele Rusije. Povod tega kongresa se vrši na stotine zborovanj in političnih razgovorov.

Shod vojaških zastopnikov.

Novočerkask, 5. novembra. (K. u.) Kongres krajevnih vojaških zastopnikov je končal svoje delo in sprejel resolucijo, ki pravi, da nadaljevanje vojske ne more rešiti notranje krize in tudi ne zboljšati groznega položaja naroda. Ovirati tudi sklicanje ustavodajalnega sveta. Vlada naj bi tedaj smatrala kot svojo najnujnejšo nalogo, da vojsko konča in izda zakone, ki bodo utrdili republikanski državni red.

Omejitev bolnišnic na Ruskem.

Petrograd, 5. novembra. (K. u.) Glavni stan je pričel s predelavo za posebno komisijo, koje naloga bo na vseh frontah delovanje bolnišnic, med njimi tudi onih Rdečega križa, omejiti in vse ljudi, ki niso neobhodno potrebni, odstraniti. To so sklenili zato, da odpomorejo preskrbovalnim težkočam.

Na jugu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 5. novembra. Uradno: Po večdnevni, trajni pripravi s topovi, ki je trajala tudi včeraj, so med Vardarjem in Dojranskim jezerom napadli južno od Stojakova angleški bataljoni. Njih naval se je zrušil brez vspeha pred boljarskimi postojankami.

Notranja politika.

Ministrski svet.

Dunaj, 5. novembra. (K. u.) Danes ob 4. uri popoldne se vrši pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. pl. Seidlerja ministrski svet, ki bo trajal delj časa.

Delegacije.

Dunaj, 5. novembra. Delegacije se sestanejo 3. decembra. Za predsednika bo izvoljen poslanec Dobernig, za podpredsednika pa dr. vitez Bilinski. Referent o poročilu zunanjega ministrstva bo baron dr. Beck.

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta, 5. novembra. V današnjem ministrskem svetu, ki se je pečal z volivno reformo, je predložil ministrski predsednik dr. Wekerle navzočim poročilo o svojih posvetovanjih z zunanjim ministrom grofom Czerninom in drugimi skupnimi ministri.

Nagodba z Ogrsko podaljšana.

Dunaj, 5. novembra: Avstrijski zbornici bo predložena te dni predloga, s katero se podaljša nagodba z Ogrsko za dve leti.

Poljaki.

Odstopitev Galicije Poljski?

Ljubljana, 6. nov. 1917.

Napovedani manifest o odstopitvi Galicije novemu poljskemu kraljestvu 5. novembra ni izšel. Vendar trdijo v podučenih krogih, da s tem nevarnost tega akta — ki bi imel za nas dalekosežne posledice — še ni odstranjena.

Pruski hakatisti in Poljska.

Pruski hakatisti nabirajo podpise med poslanci v pruskem deželnem zboru proti poljski politiki Nemčije in proti Poljakom.

Teh ljudi ne more nobena stvar izmodriti.

Nemci in grof Adam Tarnowski.

Varšava, 3. novembra. Regentski svet je dobil uradno obvestilo od nemških okupacijskih oblasti, da ugovarja jo kandidaturi grofa Tarnowskega za poljskega ministrskega predsednika. — Konflikti se pričajo.

Varšava, 4. novembra. Regentski svet bo imenoval te dni svoje poslanike pri vladah na Dunaju, Berlinu, Sofiji, Carigradu in v nevtralnih državah.

Razna poročila.

Nemška odlikovanja.

Dunaj, 5. novembra. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovnega stana poročajo: Cesarja Karla je nemški cesar imenoval za imejitelja šlezjskega pešpolka št. 63. — Dalje je podelil nemški cesar nadvojvodi Evgenu hrastov list k redu pour le mérite in imenoval načelnika generalnega štaba barona Arza za imejitelja šlezjskega pešpolka št. 57. Generalnemu polkovniku Borojeviću in načelniku operacijskega oddelka generalnemu majorju baronu Waldstätten je podelil cesar Viljem red pour le mérite.

Amerika in Avstrija.

Ženeva, 5. novembra. »Herald« po oča iz New Yorka: Lansing je obvestil časopisja, da predsednik Wilson za sedaj ne pripravlja vojne napovedi Avstriji.

Grof Czernin v Berlinu.

Berlin, 5. novembra. (Kor. ur.) Zunanji minister grof Czernin je prispel danes jutraj v Berlin. Popoldne se pričnejo konference z državnim kanclerjem grofom Hertlingom in državnim tajnikom dr. pl. Kühlmannom, in sicer o tekočih političnih vprašanjih.

Španska ostane nevtralna.

Madrid, 5. novembra. (K. u.) Po končanem ministrskem svetu je Garcia Prieto izjavil, da bo Španska ostala še dalje nevtralna.

Angleški poslanik je obiskal Mauro in ga zagotovil, da angleško poslanstvo v Madridu in angleški kabinet nista nikdar ugovarjala njemu ali njegovi politiki. Angleška vlada se ne vmešava v notranjo politiko Španske. Mauro se je poslaniku zahvalil.

Kaj pravi novi angleški mornariški tajnik?

London, 4. novembra. V spodnji zbornici je izjavil novi mornariški tajnik Geddes, da je bilo na Severnem morju, na Atlantiku in v Lednem morju potopljenih 50 odstotkov nemških podmorskih čolnov.

Vojska se bliža koncu?

Berlin, 5. novembra. »Morgenpost« poroča iz Amsterdam: Odbor amsterdamskega borznega odbora je izdal glede na znižanje cen papirjev sledečo izjavo: Dasi je Lansing odklonil izjavo Kerenskega, sodi borza, da se bliža konec vojske.

Dnevne novice.

+ Podpisovanje VII. avstrijskega vojnega posojila se je pričelo. Dolžnost vsakogar, vsake javne korporacije, kakor tudi vsakega posameznika je, podpisati prime-ren znesek vojnega posojila ter tako prispevati h kar najsilnejšemu uspehu podpisovanja tega vojnega posojila. VII. vojno posojilo nudi podpisovateljem vse ugodnosti, kot prejšnja vojna posojila, poleg tega pa še marsikatero nove, tako predvsem posebne olajšave glede zastave novih vojnih papirjev pri avstro-ogrske banki. Tudi rentabilnosta novega vojnega posojila je še ugodnejša, kot pri prejšnjih vojnih posojilih in je upravičeno! Ista znaša pri amortizacijskem državnem posojilu glede na čas izžrebanja 6:07 do 7:50 odstotkov, pri državnozakladnih listih pa 6:41 odstotkov. — Da se podpisovanja vojnega posojila udeležijo lahko tudi taki krogi, ki imajo ravno v roki razpoložljive gotovine, se podpisovateljem dovoljujejo pod posebno ugodnimi pogoji lombardna in hipotekarna posojila, javnim korporacijam pa komunalna posojila, o čemer daje rade volje vsa natančnejša pojasnila uradno in javno mesto Kranjska deželna banka v Ljubljani.

+ Odlikovanja. Vitezki križec Franc Jesipovega reda z vojno dekracijo je dobil stotnik železniškega polka Franc Gorican. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči sta dobila poročnik 17. pp. Franc Rueh in poročnik 4. bos. herc. pp. Franc Skedelj. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje evid. nadoficial Ivan Zupančič, vodja cenzure v Sežani. — Bronasto hrabrostno svetlinjo je dobil pešec 17. pp. Zaman Jakob.

+ Iz uredništva »Napreja«. Včerajšnja številka glasila jugoslovanske soc. demokratične stranke »Naprej« javlja, da je vsled konflikta z izvršilnim odborom stranke odstopila glavna urednica zdel. Alojzija Stebl. Odgovorno uredništvo je prevzel sodrug Josip Petejan. — »Naprej« priobčuje članek, v katerem

protestira proti nekaterim člankom v »Napreju«, češ, da je list zadnji čas priobčil članke, »katerih bi ne smela«, ker so bile trditve v teh člankih »hudobne in nečedne«. Članek »Verus« posebno protestira proti trditvi, »da se je smatralo sodruge, ki je narodno čutil, za izdajalca«, in ker je »Naprej« zapisal, »da je baš vojna pokazala, kako po krivem smo doslej bagatelizirali vsa nacionalna vprašanja«. Članek pravi: »Naravnost smešne pa so trditve, da mora biti naše geslo »Proč od Nemcev« — prav se mora glasiti: proč od šovinizma, pa naj bo kjerkoli. Šovinizem ne sme biti naša taktika«.

— Vojni križec za civilne zasluge. Cesar je podelil vsem deželnim načelnikom vojni križec za civilne zasluge 1. razreda. Med odlikovanimi so med drugimi: Kranjski deželni predsednik grof Attems, primorski cesarski namestnik Fries - Skene, dalmatinski namestnik grof Attems in štajerski namestnik grof Clary in Aldringen.

— Častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje so dobili: gozdni paznik Jurij Vrčič v Haasbergu; cestar Iv. Virant v Kranju; železničar južne železnice Franc Maček v Spod. Logatcu.

— Pomiloščenje. Iz Sarajeva poročajo: Cesar je pomiloštil 32 radi političnih prestopkov obsojenih. Med pomiloščenimi jih je 29, ki so bili obsojeni v znanem banja-luškem veleizdajniškem procesu proti Vasiliju Grgič in tovarišem.

— Povodenj je bila v Ogulinu. Ljudje so bežali na strehe, da so se rešili. Človeških žrtev ni. O povodnji poročajo tudi iz Karlovca.

— Nobenega častniškega dvoboja med vojsko. Cesar je ukazal, da mora med vojsko izostati vsak dvoboj. V bodoče se mora mesto dvoboja pri častnih zadevah uvesti sodnijsko ali častno postopanje. — Konečno se pozivajo častniki, naj se izogiba dogodka, ki bi se v mirnih časih morali na viteški način poravnati.

Cesar in sedmo vojno posojilo.

Dunaj, 5. novembra. (Kor. ur.) Cesar je poslal finančnemu ministru baronu Wimmerju naslednjo brzojavko: Veliko obeta-joč so naše junaške armade z močno božjo pomočjo prenesle napad daleč v italijansko deželo. Navdušeni klic, s katerim napadajo moji vrli vojniki sovražne postojanke, naj bi doma našel močan odmev in velikem uspehu sedmega vojnega posojila. Kakor tu, naj tudi tam vsakdo vrši svojo dolžnost.

Cesar je podpisal 12 milijonov avstrijskega in 12 milijonov ogrskega vojnega posojila.

Primorske novice.

— Avstrijske oblasti se vračajo na Goriško. Iz Trsta poročajo: Politične oblasti in županstva na Goriškem, zlasti tudi okrajna glavarstva v Gradiški in Trzišču, so se deloma vrnila na svoja mesta ter nekatere oblasti že uradujejo v osvojenem ozemlju.

Županstvo Renče sporoča svojim občanom, da se preselijo te dni zopet v Renče v svrhu, da pripravi vse potrebno za zopetni povratek Renčanov na domača tla. Naša oblastva, c. kr. okrajno glavarstvo kakor tudi deželni odbor, so sporazumno ukrenila vse potrebno za čimprejšnjo zopetno vrnitev prebivalstva na Goriško. Med drugim so potrebno ukrenila za dobavo semenske pšenice in ječmena, katerega se bo še to jesen sejalo, živine za oranje, plugov in drugega gospodarskega orodja, lesa za popravilo stanovanj, naročila živil za aprovizacijo itd. Kako da se bo izvršil povratek, o tem ni treba, da posamezniki povprašujejo županstvo in s tem si delajo nepotrebnih stroškov. Županstvo bo samo potom slovenskih časopisov, to je pisмено sporočilo občinstvu, kdaj naj se vrne, kajti pred vsem je treba imeti navodil od sl. oblasti itd. Vožnja ob vrnitvi bo brezplačna za osobe kakor tudi za tisto mrvico orave in živil, kar imate. Vsi naenkrat tudi ne bodete prišli v domačo občino, treba bo prej s prvimi, ki pridejo, urediti za silo stanovanja drugim. Pred vsem si morate misliti, da so vse hiše skoro nerabne, kar pa nič ne de, nesebično eden z drugim se bo dalo vse urediti. Geslo naj bo: Eden za vse, vsi za enega. Do tega časa, dokler ne bo pošta v Renčah urejena, naj se pisma na županstvo naslovlja na pošto v Ajdovščino. — Stepančič, župan.

Goriški begunec umrl v dež. bolnici. Dne 1. t. m. je umrl v dež. bolnici 74 let stari Andrej Kovačič, posestnik iz Idrije ob Bači. kot begunec stanujoč v št. Viški Gori 35. N. p. v m.

Ljubljanske novice.

Ij Koncert Klare Musil, slavne operne pevke, bo v četrtek 8. novembra ob pol

9. zvečer v deželnem gledališču. Na glasovirju prof. Karel Severin. Spored: Operna pevka Klara Musil: 1. N. Isouard: Arija iz opere Loterijska srečka. 2. W. A. Mozart: Svarilo. F. Schubert: Pesem ribiča. R. Schumann: Noč v mesečini. — Profesor Karel Severin: 3. Beethoven: Rondo v c-dur. Brahms: Intermezzo v es-dur. — Operna pevka Klara Musil: 4. J. Strauss: Pomladni glasi. 5. G. Mahler: Kdo si je izmislil pesnico? H. Pfitzner: Gretel. 6. G. Beyerbeer: Ples senc, iz opere »Dinorah«. Predprodaja vstopnic pri blagajni deželnega gledališča danes in jutri od 3. popoldne dalje.

Ij Odlikovanja. Deželni predsednik vojvodine Kranjske je podelil ravnateljici Mariji Marout in definitivni učiteljici Avgusti Mattanoviči, obe na osem-razredni mestni slovenski dekl. ljudski šoli častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje.

Ij Smrtna kosa. Umrl je v deželni bolnici 77 let stari Jakob Albrecht, po Ljubljani splošno znani »stari Bobenčkov Jaka«. 44 let je zvesto služil pri Šusteršičevi (Bobenčkovi) hiši na Glincah in pozneje v »Bobenčkovi gostilni« na Sv. Petra cesti. Bil je vzor zvestega služabnika. — Umrl je te dni v Ljubljani 56 let stari Franc Doberlet, sin pokojnega »očeta kranjskega gasilstva« g. Franc Doberleta.

Ij Umrli so v Ljubljani: Žiga Friedrich, tovarnarjev sin, 4 leta. — Apolonija Kmetič, posestnica, 60 let. — Josip Hicke, logar v p., 77 let. — Marija Šturm, posestnikova hči, 30 let. — Josip Bezljaj, hiralac, 43 let. — Janko Petek, sin knjigoveza, 4 leta. — Alfredo Ringheschi, Arigo Platoni in Raimondo Tidia, laški pešci, vojni ujetniki. — Ivan Bauer, kleparjev sin, 11 let. — Ivan Suban, železniški pisarniški sluga, 53 let. — Josip Zajc, brivčev sin, 12 let. — Fran Capuder, tovarniški delavec, 46 let. — Karolina Lechinger, zasebnica, 43 let. — Jurij Arkus, pešec. — Flora Bogan, honved.

Ij Prejemnice za sladkor, kavino mešanico in maščobne izdelke se izdajajo pri mestnem magistratu za zavode in druge opravilnice le vsako prvo sredo v mesecu. Na poznejše prijave se ne bode oziralo.

Ij Prodajalci sladkorja v III., VII., VIII. in IV. mestnem krušnem okraju se vabijo, da se zglase zanesljivo v četrtek, dne 8. novembra, pri blagajni mestne aprovizacije, Poljanska cesta št. 13, kjer dobe prejemnice za kavino mešanico. Vsak trgovec naj prinese s seboj tudi svoj obrtni list. — Čas in način prodaje kavine mešanice se bo objavil v tukajšnjih dnevnikih. Trgovci v občini Moste, Zgornja Šiška ne dobe prejemnic, ker je magistrat prejel kavino mešanico le za Ljubljano in Spodnjo Šiško. Drugi mestni okraji pridejo na vrsto pri prihodnji dobavi kavine mešanice. Kavina mešanica se bo prodajala istočasno kakor sladkor in ne prej.

Ij Prodaja petroleja na rdeče (obrt-niške) izkaznice. Petrolej na rdeče (obrtniške) izkaznice se bode oddajal od 7. novembra naprej v sledečih trgovinah: v I. okraju pri g. Vrhovcu, Poljanska cesta 55; v II. okraju pri g. Trdini, Stari trg 17; v III. okraju v konzumu, Krakovski nasip; v IV. okraju v konzumu, Kongresni trg 2; v V. okraju pri g. Fabijaniju, Prešernova ulica 54; v VI. okraju pri g. Mencingerju, Resljeva cesta 3; v VII. okraju v konzumu, Spodnja Šiška; v VIII. okraju pri g. Sušniku, Zaloška cesta. v IX. okraju pri gosp. Klemencu, Dolenjska cesta 2. Na vsako rdečo izkaznico se dobi eden in pol litra petroleja. Liter po 55 vin. Na sive in modre izkaznice se bode oddajal petrolej kakor hitro bode došel v Ljubljano. Prodajalci petroleja se opozarjajo, da sprejema vsak karte le z rimsko številko svojega okraja.

Dražba vojaških konj v Ljubljani. Izločene vojaške konje, ki pa so še sposobni za poljedelske namene, bode prodala vojaška oblast na javni dražbi v Ljubljani v Nuškovi vojašnici in sicer dne 10. in 24. novembra ter 1. in 10. decembra letos in sicer najvišjemu ponudniku. Začetek dražbe vsakikrat ob 8. uri zjutraj. K dražbi so pripuščeni samo poljedelci, ki svojo upravičenost izkažejo s posebnim potrdilom politične oblasti. Izključeni pa so konjski trgovci in prekupci. Z ozirom na to, da se prodajo pogostokrat tako onemogli konji, da se njih ohranitev vzlic vsej skrbi ne posreči vselej, je odredilo c. in kr. vojno ministrstvo, da se kupcu da pri prihodnji dražbi v nadomestilo drug konj, če mu je prvi tekom 14 dni po prevzetju poginil, odnosno če so mu ga uradoma pobili. Za nadomestnega konja mora pisмено prositi ter s potrdilom politične oblasti dokazati, da ga ne zadene nobena krivda, če mu je konj poginil.

Ij Rumene B izkaznice. Mestna aprovizacija ljubljanska je razposlala pretečene dni večim strankam, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B, vabila, da se zglase v uradu mestne aprovizacije. Precej strank se temu vabilu še ni odzvalo. Opozarjamo dotične stranke, da se

nemudoma zglase, ker bi v nasprotnem slučaju ne dobile več živil.

Ij Sveža repa na rdeče izkaznice št. 451 do 750. Stranke z rdečimi izkaznicami brez A št. 451 do 750 prejmejo svežo repó v sredo, dne 7. t. m., na Poljanski cesti št. 15. Določen je ta-le red: od pol 2. do pol 3. št. 451 do 550, od pol 3. do pol 4. št. 551 do 650, od pol 4. do pol 5. št. 651 do 750. Vsaka oseba dobi 10 kg. kilogram slane 10 vin.

Ij Izgubila se je včeraj opoldne črna pompatura z manjšo vsoto denarja. Pošten najditelj naj odda v baraki pri Dolenjskem mostu.

Gospodarske beležke.

Razglas c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem, s katerim se dovoljujejo prigoni plemenskih prašičev in prašičev za rejo. V izpremembi tuuradnega razglasa z dne 27. septembra 1917. l., št. 28.350, se za meseca november in december l. l. dovoljuje, da se smejo ob spodaj navedenih dnevih in v ondi omenjene kraje prignati in tam prodajati plemenski prašiči in prašiči za rejo, in sicer: V političnem okraju Krško: dne 12. novembra 1917 v Bušehi vasi, dne 12. novembra 1917 v Bučki, dne 12. decembra 1917 v Mokronogu, dne 20. decembra 1917 v Škocjanu; — v političnem okraju Rudolfovo: dne 15. novembra 1917 v Kandiji, dne 4. decembra 1917 v Rudolfovo, dne 20. decembra 1917 v Kandiji in vrhu tega v Rudolfovo ob dosedaj običajnih tedenskih tržnih dnevih za živino; — v političnem okraju Kamnik: dne 4. decembra 1917 v Kamniku, dne 13. decembra 1917 v Mengšu; — v političnem okraju Črnomelj: dne 11. decembra 1917 v Metliki; dne 24. decembra 1917 v Črnomlju. Prignati, oziroma prodajati se sme samo na oblastveno odobrenem sejmšču. Druga živina, kakor plemenski prašiči in prašiči za rejo, se ne sme prignati. Prekupci in mešetarji so izključeni. Kupci se morajo izkazati s potrdilom županstva, da rabijo prašiče za rejo, oziroma pitanje.

Za piparje. Da se odpomore občutnemu pomanjkanju tobaka, je finančno ministrstvo pozvalo avstrijske zalagatelje tobaka, naj nabirajo bukovno listje, katero naj bi potem kot tobak za pipo potom tobakne režije prodajali občinstvu, ki kadi pipo. Nabiralci bodo posamezni zalagatelji tobaka. Samo v dunajskem gozdu upajo dobiti okoli 1000 vagonov bukovnega listja.

Najvišje cene za drože so določene na 2 K 80 vin. za kilogram v nadrobni prodaji.

— Tovarno za žeblje zgradi v Zagrebu poseben konzorcij s temeljno glavnico 2 milijona kron.

Jožef Jug pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna in točna postrežba. Jamčim, da delam samo s pristnim firnežem.

Hiša na prodaj!

Proda se hiša z več stanovanji in vrtom v Rožni dolini pri Ljubljani. Polzve se pri JOŽEFU HUMER, nadomestna bolnišnica na Viču.

200 hl vina

event. več ali manje belega in nekaj črnega istrskega se odda proti zameni za rezani les, zagance. — Mesto in naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2861.

Bencin motor

6-8 HP v popolnem dobrem stanu prodaja Fran Škafar, Rimska cesta 16, Ljubljana. Ravno tam se sprejme več

mizarjev.

Zastonj dobi vsak na željo

moj glavni katalog ur, srebrnine, zlatnine in godbenih predmetov. Violine po K 14, 20, 25, in više. Dobre harmonike po K 16, 25, 35 in 50; dvovrstne harmonike po K 70, 80, 100 in 120; trovrsne po K 180, 200, 240 in 280. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj Most (Brux) št. 1754, Češko.

Slavnemu občinstvu
uljudno naznanjam, da sem si nabavil večjo
množino **oglia** (Holzkohle) ter ga pro-
dajam na drobno in na
debelo.

Ivan Vertačnik
Tržaška cesta št. 19,
Ljubljana.

Blagajna (Wertheimerica)
se kupi

Ponudbe poštini predal št. 41, Ljubljana.

Iščem mesečno sobo

za 25 do 30 K mesečno. — Naslove spre-
jema uprava »Slovenca« pod št. 2860

Kupim dobro posušene, snažne in zdrave

olupke jabolk in hrušek

po 2 K, **prešenine** (katere se mo-
rejo tudi vsla-
hem vremenu na podih i. t. d. sušiti) pa po 80 v
kg. Cenjene ponudbe, z navedbo množine in
vzorci, se prosi na trdiko **FRAN Kos, Lju-
bljana, Sodna ulica 7.**

Prazne vreče

vsake vrste, **suhe gobe**, kumno, ja-
než in druga semena kupuje vedno in
v vsaki množini in plačuje po najviš-
jih dnevnih cenah firma:

J. KUŠLAN, KRANJ, Gorenjsko.
2089

Hotelski sluga

se sprejme
Hotel „Slon“, Ljubljana

Ivan Šesek, magistratni ravnatelj v pok. naznanja v
svojem imenu in v imenu svoje hčere **Vide** in v imenu
ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem preža-
lostno vest, da je njegov 22 letni ljubljani sin, oziroma
brat

Vlado Šesek

c. in kr. rezervni poročnik pri nekem infanti. polku

dne 25. oktobra našel junaško smrt na bojišču pri Sv. Luciji. Sovraž-
nikova granata je storila konec mlademu življenju. Bodi priporočen
v blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 5. novembra 1917.

Brez posebnega naznanila.

Mi popravljamo
Vaše stare čevlje

in jih naredimo, da so kot novi
z Weberjevimi patent „IDEAL“ lesenimi podplati.

Našitje stane za čevlje:

za moške . . .	K 7.—	za otroke . . .	K 5.50
za dame . . .	K 7.—	Poprava petla .	K 2.—4
za dečke . . .	K 6.50	Rep.	K 1.—4
za deklice . .	K 6.50		

Poprava čevljev se naroča v hotelu „Stadt Wien“ soba 9.

Trpežni, ne ropočejo, gibljivi, nepremočljivi
so naši patenti „IDEAL“ podplati.

Mi delamo stalno za:

c. kr. vojaške oblasti, (dobava več stotisočev) deželni zavod Steinhof,
c. kr. ravnateljstvo Severne železnice, državnih železnic, tobačno to-
varno na Rennwegu, Hammerbrot-pekarno, gospodarsko zvezo uradni-
kov, c. kr. finančno ravnateljstvo na Dunaju, pivovarno Schwechat,
mestno vozno podjetje i. dr.

Najhitrejša dobava!

Najnižje cene!

Objava.

Dne 10. novembra 1917 bo pri c. in kr. zbiralnici konj
(bolnišnici) št. 66 pri Sv. Valburgi, postaja Medvode ob 9. ur
dopoldne javna dražba

20 žrebet.

Dražbe se smejo udeležiti osebe, ki imajo potrdilo pristojnega
c. kr. okrajnega glavarstva, da so res poljedelci oziroma konjerejci.
Izklicna cena od K 10.— višje.

C. in kr. zbiralnica konj (bolnica) št. 66, Sv. Valburga.

Ljudska posojilnica reg. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani **sprejema prijave na**
sedmo 5½% avstrijsko vojno posojilo

po objavljenih pogojih, tako da stane nominalnih K 100.—:

I. davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo **K 92.—**. □□□□ II. davka proste 5½% dne 1. avgusta 1926 vračljive državne zakladnice **K 94.—**.

➤ Vrednostni papirji avstrijskega vojnega posojila se sprejmejo v **brezplačno** shrambo in upravo. ➤

Podpisujte 7. avstrijsko vojno posojilo!

I. 5½% amortizacijsko državno posojilo po K 92.—,

odštevši enomesečno obrestno bonifikacijo torej po K 91.54;

II. 5½% dne 1. avgusta 1926 povračljivi državnozakladni listi po K 94.—

Prijave sprejema po originalnih pogojih oficijelno subskripcijsko mesto

Kranjska deželna banka v Ljubljani.